

برنامه دشتی

ساخته استاد موسی معروفی

بازنگری و ویرایش

ارشاد تهماسبی

Shiraz-Beethoven.ir

مؤسسه فرهنگی - هنری ماهور

تهران، ۱۳۷۶

استاد موسی‌خان معروفی معلم بزرگ موسیقی ایران بود؛ نقشی را که از خود به یادگار گذاشت و در عرصه موسیقی ایران ایفا کرد یکی از ارزنده‌ترین، و در نوع خود ویژه‌ترین بود. او با عشق و جدیت، آثار ارزنده موسیقی را ثبت کرد و در اختیار آیندگانش گذاشت و در این رهگذر هرگونه داوری فردی و تعصب را کنار گذاشت و این اختیار را برای نسل‌های بعد از خود قائل شد تا خود این آثار را بخوانند و بنوازند و درباره آن‌ها نظر بدهند. این خصلت او اگر نه نایاب که بسیار کمیاب بود و هست.

موسی‌خان در زمانی چنین همت و وارستگی به‌خرج داد که احتمال از دست رفتن آثار موسیقی بسیار بیش از زمان‌های بعد بود. او با بلندنظری ساخته‌های معاصران و هم‌دوره‌های خود را در کنار آثار استادان قدیم نوشت و ثابت کرد که در این راه به هیچ چیز غیر از موسیقی و اعتلای آن نمی‌اندیشد. با آن‌که خود ردیف‌دانی مسلط، نوازنده‌ای توانا و نیز سازنده‌ای خوش‌ذوق بود روزه‌های ورود تنگ‌نظری‌ها را بر ذهن و دل خود بست و هرآنچه و هرچا صدایی و نوایی خوش از دل موسیقی‌دانی برخاسته بود، در ذهن خود جای داد و بر سینه کاغذ و آیندگان رقم زد. در این گذر نه تنها بهره مادی نبرد که گاه معنویت‌اش نیز مجهول ماند و خود مهجور.

کتاب حاضر که ساخته و پرداخته او است، مجموعه‌ای کامل از آواز دشتی است که با وجود پیش‌درآمد و چهارمضرب و تصنیف و رنگ در کنار آوازه‌ها، می‌توان آن را یک «برنامه دشتی» محسوب کرد. این مجموعه با نگاهی نو به آوازه‌ها و جواب‌ها در دهه سی ساخته شده است؛ لطف‌الله مفخم‌پایان در همان سال‌ها اقدام به چاپ آن کرد. شرح چگونگی نوشتن کتاب و اقدام او (مفخم‌پایان) در مقدمه‌ای ذکر شده است. این مقدمه برای آگاهی هنردوستان از چگونگی وضعیت موسیقی و انتشار در آن سال‌ها، عیناً منعکس شده است.

$\text{♩} = 88$

The musical score consists of ten staves of music. The first staff begins with a tempo marking of $\text{♩} = 88$ and a key signature of two flats (G minor). The music is written in 2/4 time. The score includes various musical notations such as slurs, trills (tr), and dynamic markings like 'f' and 'p'. The piece concludes with a final cadence on the tenth staff.

چهارمضرباب

$\text{♩} = 112$

The musical score consists of ten staves of music. It begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a tempo marking of quarter note = 112. The melody is primarily composed of eighth notes, often beamed in groups of four. Various ornaments, including 'V' marks and accents (^), are placed above the notes. The score includes a first ending (1.) and a second ending (2.) in the third staff. The piece concludes with a final note and a fermata.

râ ze de le ma an na ho of ta ni ni
 ist vin nok te ne ga ar ke go
 of ta ni ni ist šod fas
 le ba hâ â ro vâ â na šod go
 ol in qon cemaga ar
 še ko of ta ni i ni ist in qon cemaga
 ar še ko of ta ni ni ist